

MEDIAKASVATUSSUUNNITELMA

Hyvä mediakasvatussuunnitelma tukee toiminnan toteuttamista, rajaamista, arviointia ja ennustettavuutta. Selkeästi suunniteltua työtä on myös helpompi tehdä näkyväksi muille.

Suunnitelman avulla voidaan kirkastaa yhteistä näkemystä mediakasvatuksen roolista ja mahdollisuuksista omassa työyhteisössä. Selkeät toimintaedellytykset sekä organisaation johdon tuki luovat rauhaa kehittää ja tehdä laadukasta työtä.

Tämä opas tukee mediakasvatussuunnitelman tekemistä. Suunnitelma ja sen valmistelu voidaan toteuttaa monella tavalla ja monessa eri laajuudessa. Oppaan teemat ja kysymykset auttavat huomioimaan mediakasvatustyön erilaisia näkökulmia. Kysymyksistä on tarkoitus valita oman työskentelyn kannalta olennaisimmat.

Oppaan sisällöt on valmisteltu vuoden 2020 Mediakasvatusfoorumin työskentelyn pohjalta. Kiitämme kaikkia työhön osallistuneita!

1**Tavoitteet kirikkaaksi****Toiminnan kuvaaminen ja arvioinnin suunnittelu****2****3****Kohderyhmän ja toimintaympäristön huomiointi****Johtaminen, resurssit ja vastuunjako****4****5****Toiminnan tulosten jakaminen ja levittäminen**

Aloita tästä

Pohdi ennen suunnitelman tekoa seuraavia kysymyksiä:

- Kuka vastaa suunnitelman valmistelusta?
- Kenen on hyvä osallistua suunnitelman valmisteluun?
- Kuinka paljon aikaa suunnitelman tekoon varataan?
- Millä keinoin valmistelu tehdään?
- Missä muodossa suunnitelman julkaistaan?
- Mistä osa-alueista suunnitelma koostuu?

1

Tavoitteet kirukkaaksi

Vastatkaa yhdessä seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä mediakasvatuksella tarkoitetaan meidän työssämme?
- Mitä medialukutaidon osa-alueita me työssämme haluamme edistää?
- Mikä on toimintamme kohderyhmä?
- Mitkä ovat keskeisimmät mediakulttuurin sisällöt ja aiheet, joihin kiinnitämme mediakasvatuksessa huomiota?

Jos toiminta on hyvin laajaa, teemoja voi käsitellä kattavammin esimerkiksi keskittymällä eri asioihin eri kuukausina tai vuosina.

- Millaista mediakasvatusta emme tee?
- Mihin organisaatiomme omiin tavoitteisiin mediakasvatus toiminnassamme vastaa?
- Mille ajanjaksolle tai toiminnan tasolle suunnitelmaa tehdään?

Esimerkiksi toiminnan vuosisuunnitelma on sisällöltään tarkempi kuin yleinen linjaus mediakasvatuksesta organisaatiossa. Yleistä linjausta kannattaa puolestaan täydentää tarkemmilla vuosi- tai toimintosuunnitelmilla, jotta sen toteutumista on mahdollista arvioida.

Vastatkaa yhdessä seuraaviin kysymyksiin:

- Lähtötilanteen analyysi: mitä olemme tähän saakka tehneet ja miten?
 - Mikä toimii, mikä ei?
 - Millaista mediakasvatustoimintaa me tulemme tekemään?
 - Mikä on kunkin toiminnon sisältö ja toiminta-aikataulu?
 - Mitkä ovat kunkin toiminnon tavoitteet ja mahdolliset välitavoitteet suunnitelmakaudella?
 - Miten valitut toimenpiteet vastaavat aiemmin määrittelemiimme tavoitteisiin?
 - Kuinka paljon voimme hyödyntää aiemmin (meillä tai muualla) tehtyä työtä ja mitä pitää tehdä uutena?
 - Jääkö suunnitelmassa tilaa kokeiluille ja mahdollisesti ajankohtaisiin tilanteisiin tarttumiselle?
 - Miten suunnittelemaamme toimintaa tullaan arvioimaan?
 - Onko valittujen toimenpiteiden onnistuminen mitattavissa määrällisin tai laadullisin mittarein?
- ⓘ Voi olla, että kaikkia toimenpiteitä ei voi täysin arvioida, mutta se ei estä arvioimasta muita toimenpiteitä.
- Miten mittaamiseen tarvittavaa tietoa kerätään?
 - Millä aikataululla toimenpiteitä arvioidaan?

Vastatkaa yhdessä seuraaviin kysymyksiin:

- Kenen medialukutaitoa edistämme työssämme?
- Onko toimintamme suunniteltu kohderyhmän tarpeisiin sopivaksi?
- Tavoittaako viestintämme kohderyhmäämme?
- Miten kohderyhmään kuuluvat pääsevät osallistumaan ja vaikuttamaan toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin?
- Onko toimintamme saavutettavaa ja yhdenvertaista?
- Onko osallistumiselle joitain esteitä, jotka pitäisi poistaa?
- Miten työmme linkittyy muihin olemassa oleviin rakenteisiin, esimerkiksi toimintaa ohjaaviin linjauksiin ja lainsäädäntöön?
- Onko toimintaympäristössä tapahtumassa sellaisia muutoksia, jotka meidän tulisi ottaa huomioon, kun suunnittelemme toimintaamme?
- Mitkä ovat keskeiset sidosryhmämme?
- Ovatko yhteystiedot ajan tasalla ja sidosryhmien mediakasvatukseen liittyvä työ tuttua?
- Kenen kanssa teemme jo nyt yhteistyötä? Kenen tahojen kanssa voimme tehdä yhteistyötä tulevaisuudessa?
- Koska valitsimme (kohdassa yksi), millaista mediakasvatusta rajaamme pois omasta työstämme: tiedämmekö sidosryhmiemme joukosta sellaista organisaatiota, jonka puoleen voimme ihmiset ohjata tarvittaessa?
- Tunneimme (mediakasvatus)toimintaamme koskevaa ajantasaista tutkimusta?
- Miten tutkittu tieto vaikuttaa työmme suunnitteluun ja toteutukseen?

Vastatkaa yhdessä seuraaviin kysymyksiin:

- Kuuluuko mediakasvatus osaksi organisaation laajempia suunnitelmia?
- Näkyykö mediakasvatus rakenteissa? Esim. henkilöstön tehtävänkuvat.
- Kuka vastaa mediakasvatuksen kokonaisuudesta?
- Kenen/keiden työtehtäviin mediakasvatus kuuluu?
- Jos vastuullisia on useampia, onko heillä mahdollisuuksia kehittää asioita yhdessä ja jakaa osaamista?
- Missä määrin ja miten sitoutetaan sitä osaa henkilöstöstä, jonka tehtäviin mediakasvatus ei suoranaisesti kuulu?
- Millaista mediakasvatusosaamista organisaatiossamme on?
- Mistä aiheista tarvittaisiin mahdollisesti lisää osaamista?
- Kuinka osaamista kehitetään ja millä aikataululla?
- Miten osaamista ylläpidetään?
- Miten perehdytetään uudet työntekijät?
- Millaisia resursseja meillä on käytössä mediakasvatukselle?
- Millainen budjetti meillä on mediakasvatuksen toteuttamiseen?
- Millainen aikaresurssi on varattu mediakasvatukseen niille henkilöille, joiden vastuulle se kuuluu?
- Millaiset laitteet ja välineet meillä on käytössä?
- Jos rahoitusta haetaan ulkopuolelta: kenen vastuulla on hakuprosessi ja siihen liittyvä ajallinen ja muu resursointi?

5

Toiminnan tulosten jakaminen ja levittäminen

Vastatkaa yhdessä seuraaviin kysymyksiin:

- Millä keinoin työn tuloksia jaetaan muiden käyttöön?
- Viestintäkanavien, -keinojen ja -aikataulun suunnittelu
- Millaista yhteistyötä voisimme tehdä tulosten levittämiseksi? Ketkä ovat keskeisimmät mahdolliset yhteistyötahot?
- ① Jos työn tuloksia on mahdollista ja mielekäästä jakaa maksuttomasti ja avoimin lisenssein, se helpottaa niiden leviämistä
- Voimmeko mallintaa toimintatapojamme ja jakaa tuloksia muille?
- Onko työn kautta saaduilla tuloksilla mahdollista vaikuttaa laajemmassa mittakaavassa? Esim. kunnan, toimialan tai valtion tasolla?
- Mitä voisimme vielä oppia muilta?

Voimmeko auttaa suunnitelmanne laatimisessa?

Kansallisten Medialukutaito Suomessa -linjausten mukaisesti tarjoamme mahdollisuuksien mukaan maksutonta konsultaatiotukea mediakasvatussuunnitelmien laatimiseksi ja toteuttamiseksi. Tuki voi olla esimerkiksi yhteistä ideointia, sparrausta tai kommentointia. Mikäli olette aloittaneet tai aiotte aloittaa mediakasvatussuunnitelman laatimisen, meihin voi halutessaan olla yhteydessä. Autamme mielellämme!

Lauri Palsa

Sähköposti: lauri.palsa@kavi.fi

Puhelin: 050 577 5899

Saara Salomaa

Sähköposti: saara.salomaa@kavi.fi

Puhelin: 050 411 6212

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

Yhteisrahoitettu Euroopan unionin
Verkkojen Eurooppa -välineestä